

Обґрунтування
до проєкту постанови НКРЕКП «Про накладення штрафу на
ПАТ «ЦЕНТРЕНЕРГО» за недотримання вимог нормативно-правових актів,
що регулюють функціонування ринку електричної енергії,
та порушення Ліцензійних умов з виробництва електричної енергії»

Відповідно до постанови НКРЕКП від 25.01.2021 № 85 «Про проведення позапланових невізних перевірок АТ «ДТЕК ДНПРОЕНЕРГО», ПАТ «ДОНБАСЕНЕРГО», АТ «ДТЕК ЗАХІДЕНЕРГО», ПАТ «ЦЕНТРЕНЕРГО» та ТОВ «ДТЕК СХІДЕНЕРГО», НКРЕКП у період з 08 по 12 лютого 2021 року було проведено позапланову невізну перевірку дотримання ПУБЛІЧНИМ АКЦІОНЕРНИМ ТОВАРИСТВОМ «ЦЕНТРЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 22927045) вимог законодавства, що регулює функціонування ринку електричної енергії, та Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва електричної енергії, затверджених постановою НКРЕКП від 27.12.2017 № 1467 (далі – Ліцензійні умови з виробництва електричної енергії) за період діяльності з 01.12.2020 по 07.02.2021, за результатом проведення якої складено [Акт позапланової невізної перевірки від 12.02.2021 № 78](#), який розміщено на офіційному веб-сайті НКРЕКП в мережі Інтернет.

Слід відмітити, що [листом від 19.02.2021 № 01/481](#) Ліцензіат надав до НКРЕКП пояснення до Акта позапланової невізної перевірки від 12.02.2021 № 78 (далі – Пояснення), які опрацьовано та розміщено на офіційному вебсайті НКРЕКП.

Так, зазначеним Актом позапланової невізної перевірки встановлено та зафіксовано наступне:

№ з/п	Виявлене порушення	Суть порушення
1.	<p>частина шоста статті 30 Закону України «Про ринок електричної енергії»</p> <p>підпункту 40 пункту 2.2 Ліцензійних умов з виробництва електричної енергії</p> <p>пункт 4 розділу V Правил про безпеку постачання електричної енергії, затверджених наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 27.08.2018 № 448</p>	<p>щодо обов'язку виробників, які виробляють електричну енергію з використанням вуглеводнів, мати необхідні резерви відповідного палива з метою забезпечення безпеки постачання електричної енергії;</p> <p>щодо обов'язку ліцензіатів, які виробляють електричну енергію з використанням вуглеводнів, мати необхідні резерви відповідного палива з метою забезпечення безпеки постачання електричної енергії згідно із правилами безпеки постачання та відповідними рішеннями центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі;</p> <p>у частині обов'язку учасників ринку електричної енергії невідкладно повідомляти Міністерство енергетики України, Регулятора та оператора системи передачі про факти або обставини, що можуть спричинити загрозу для безпеки постачання електричної енергії.</p>

Міністерством енергетики України було затверджено запаси вугілля (антрацитової та газової марки) для ПАТ «ЦЕНТРЕНЕРГО» станом на 01.01.2021 на рівні 311 тис. т, при цьому гарантований запас палива на складах затверджено на рівні 229,5 тис. т, та запаси вугілля (антрацитової та газової марки) станом на 01.02.2021 на рівні 317,6 тис. т.

Відповідно до структури палива ТЕС, затвердженої Міністерством енергетики України, витрати вугілля Товариству на грудень 2020 року – січень 2021 року затверджено на рівні 969,3 тис. т, а саме на грудень 2020 року 468,8 тис. т, на січень 500,5 тис. т.

ПАТ «ЦЕНТРЕНЕРГО» було законтрактовано на грудень 2020 року – січень 2021 року 1 847,2 тис. т вугілля, тобто у обсязі, що перевищував витрати, затверджені Міністерством енергетики України, на 877,9 тис. т, або 90,6 %.

При цьому фактичний обсяг поставок вугілля склав 936,2 тис. т, що на 911 тис. т, або 49,3 %, менше від законтрагованих обсягів поставок, а фактичні витрати Товариства, за даними Ліцензіата склали 999,246 тис. т, що на 63,046 тис. т, або 6,7 %, більше від фактично поставленого на склади рівня.

Разом з тим, відслідковуються численні недопоставки палива Ліцензіату, а найбільшими постачальниками вугілля, які не виконали договірні обсяги постачання у грудні 2020 року – січні 2021 року, стали: ПАТ «ЛЬВІВСЬКА ВУГІЛЬНА КОМПАНІЯ», ДП «ШАХТА ІМ. М.С. СУРГАЯ», ДП «ПЕРВОМАЙСЬКВУГІЛЛЯ», ДП «ВК «КРАСНОЛИМАНСЬКА», VEV VOKS SOLUTIONS, ТОВ «Д.ТРЕЙДІНГ».

У результаті аналізу інформації з вебсайту Міністерства енергетики України стосовно щоденного стану накопичення палива (газової та антрацитової марок вугілля) на складах Зміївської, Вуглегірської та Трипільської ТЕС ПАТ «ЦЕНТРЕНЕРГО», а також інформації наданої до НКРЕКП ПАТ «ЦЕНТРЕНЕРГО» листом від 09.02.2021 № 07/361 щодо фактичного стану накопичення вугілля на ТЕС ПАТ «ЦЕНТРЕНЕРГО» у розрізі днів за грудень 2020 року та січень 2021 року, встановлено, що **загалом протягом грудня 2020 року та січня 2021 року фактичні залишки вугілля на складах Ліцензіата не відповідають гарантованим запасам вугілля, затвердженим Міністерством енергетики України на відповідні місяці.**

Комісією з перевірки здійснено порівняльний аналіз наданої Ліцензіатом інформації, обсягів виробництва та відпуску електричної енергії за вказані періоди із даними, вказаними у структурі палива теплових електростанцій ПАТ «ЦЕНТРЕНЕРГО», затвердженій Міністерством енергетики України, та виявлено наявність відхилення між встановленим Міністерством енергетики України обсягом виробництва електричної енергії та фактичним обсягом виробництва електричної енергії у грудні 2020 року в бік збільшення на 50,3 % та збільшення корисного відпуску електричної енергії на 51,6 %, обсяг виробництва електричної енергії та корисний відпуск електричної енергії у січні 2021 року зменшилися на 4 %.

При цьому, обсяг фактичного виробництва та відпуску електричної енергії ПАТ «ЦЕНТРЕНЕРГО» за грудень 2020 року відповідає даним, зазначеним у формі звітності № 4а-НКРЕКП-виробництво електричної та теплової енергії (місячна) «Звіт про використання палива/енергії та стан розрахунків», затвердженій постановою НКРЕКП від 28.02.2019 № 282.

Листом від 12.02.2021 № 157/14.2.1/5-21 НКРЕКП звернулась до НЕК «УКРЕНЕРГО» щодо пояснення причин надання оператором системи передачі у IV кварталі 2020 року – січні 2021 року команд понад обсяг виробництва електричної енергії, затверджений прогнозним балансом виробництва електричної енергії на відповідні періоди, із зазначенням дат та часу їх активації та зняття.

Так, на зазначений вище запит НЕК «УКРЕНЕРГО» листом від 12.02.2021 № 01/5391 поінформувала НКРЕКП, що за підсумками роботи ОЕС України в IV кварталі 2020 року - січні 2021 року фактичні обсяги виробництва електричної енергії ТЕС енергогенеруючих компаній перевищили обсяги, передбачені в затвердженому Міненерго України 28.04.2020 Прогнозному балансі електроенергії об'єднаної електроенергетичної системи України на 2020 рік (далі – Прогнозний баланс електроенергії) та затвердженому Міненерго України 04.11.2020 Прогнозному балансі електроенергії об'єднаної електроенергетичної системи України на 2021 рік, лише в листопаді та грудні 2020 року відповідно на 499 млн кВт.год або 11,8% та 1637 млн кВт.год або 44,8%. В інші місяці періоду були нижчими прогнозу.

	Листопад				Грудень			
	прогноз, млн кВт*год	факт, млн кВт*год	Відхилення від прогнозу		прогноз, млн кВт*год	факт, млн кВт*год	Відхилення від прогнозу	
			млн кВт*год	%			млн кВт*год	%
ТЕС ПАТ «ЦЕНТРЕНЕРГО»	1 061	1 368	307	28,9	977	1 468	491	50,3

Слід зазначити, що до НКРЕКП надійшов лист ПАТ «ЦЕНТРАЕНЕРГО» від 15.01.2021 № 01/82, яким Товариство повідомляє, що у зв'язку з суттєвим збільшенням в листопаді – грудні 2020 року обсягу виробництва ТЕС ПАТ «ЦЕНТРАЕНЕРГО» за командами диспетчера Оператора системи передачі, що склало 129% та 156 % відповідно до Прогнозного балансу виробництва електричної енергії України, затвердженого Міністерством енергетики України, обсяг запасу вугілля на ТЕС зменшився з 336 тис. т на 01.11.2020 до 40 тис. т на 15.01.2021 (очікувано).

Крім того, листом від 19.01.2021 № 01/95 ПАТ «ЦЕНТРАЕНЕРГО» повідомляє Міністерство енергетики України, НЕК «УКРЕНЕРГО», НКРЕКП та Фонд державного майна України, що станом на 19.01.2021 залишок вугільної продукції на складах ТЕС ПАТ «ЦЕНТРАЕНЕРГО» складає 22 тис. т, та просить, в межах компетенції, сприяти вирішенню ряду питань.

Проте, за наявною в НКРЕКП інформацією, встановлено, що **Ліцензіатом своєчасно, з моменту виникнення кризової ситуації на ТЕС ПАТ «ЦЕНТРАЕНЕРГО», не повідомлялося НКРЕКП про факти або обставини, що можуть спричинити загрозу для безпеки постачання електричної енергії**, зокрема про критичний стан забезпечення паливом, зокрема зниження рівня запасів палива нижче затверджених Міністерством енергетики України обсягів резервів відповідного палива для певних типів електростанцій.

У наданих Ліцензіатом Поясненнях зазначено, що для надання інформації щодо фактичного стану блоків із зазначенням їх потужності (поблочно в розрізі днів) у IV кварталі 2020 року та січні 2021 року було надано інформацію у Додатку 8 до листа Товариства від 09.02.2021 № 07/361. У зазначеній інформації на одному аркуші відображено оперативний стан усіх енергоблоків ТЕС Товариства за період з 01 жовтня 2020 року по 31 січня 2021 року. При цьому, в наданій інформації не було конкретизовано час переведення енергоблоків з одного оперативного стану в інший, оскільки це не було передбачено в запиті.

Разом з тим, інформація, надана до НКРЕКП листами НЕК «УКРЕНЕРГО» від 22.01.2021 № 01/2472 та від 04.02.2021 № 01/4362 про виведені у ремонт блоки ТЕС у грудні 2020 року – січні 2021 року, міститься у наданих Товариством до НКРЕКП викопіюваннях з оперативного журналу чергових інженерів ТЕС ПАТ «ЦЕНТРАЕНЕРГО».

Крім того, щодо розбіжності в кількості використаного вугілля, Товариство повідомляє, що Ліцензіатом було надано інформацію по витратах вугілля на виробництво в цілому, без розподілу на споживання для виробництва електричної та теплової енергії, а також Товариство наголошує, що данні, які були надані комісії з перевірки, є достовірними та відповідають формі звітності № 4а-НКРЕКП-виробництво електричної та теплової енергії (місячна) «Звіт про використання палива/енергії та стан розрахунків».

Департамент ліцензійного контролю відмічає, що Актом позапланової невіізної перевірки зафіксовано, що питання із зазначеного вище мають бути досліджені під час проведення планової (позапланової) перевірки діяльності Ліцензіата.

З огляду на зазначене пропонуємо прийняти постанову, якою:

Відповідно до пунктів 11, 12 частини першої статті 17, статей 19 та 22 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» та статті 77 Закону України «Про ринок електричної енергії» накласти штраф у розмірі 850 000 (вісімсот п'ятдесят тисяч) гривень на ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЦЕНТРАЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 22927045) за недотримання вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, та порушення Ліцензійних умов з виробництва електричної енергії.

Директор Департаменту

Я. Зеленюк

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

№ _____

Київ

Про накладення штрафу на ПАТ «ЦЕНТРЕНЕРГО» за недотримання вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, та порушення Ліцензійних умов з виробництва електричної енергії

Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, у результаті розгляду 26 лютого 2021 року на засіданні, яке проводилось у формі відкритого слухання, Акта планової перевірки від 12 лютого 2021 року № 78, проведеної відповідно до постанови НКРЕКП від 25 січня 2021 року № 85 «Про проведення позапланових невідвізних перевірок АТ «ДТЕК ДНІПРОЕНЕРГО», ПАТ «ДОНБАСЕНЕРГО», АТ «ДТЕК ЗАХІДЕНЕРГО», ПАТ «ЦЕНТРЕНЕРГО» та ТОВ «ДТЕК СХІДЕНЕРГО» та на підставі посвідчення на перевірку від 29 січня 2021 року № 95, встановлено, що ПУБЛІЧНИМ АКЦІОНЕРНИМ ТОВАРИСТВОМ «ЦЕНТРЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 22927045) не дотримано вимоги нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, та порушено Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з виробництва електричної енергії, затверджені постановою НКРЕКП від 27 грудня 2017 року № 1467 (далі – Ліцензійні умови з виробництва електричної енергії), а саме:

частини шостої статті 30 Закону України «Про ринок електричної енергії» щодо обов'язку виробників, які виробляють електричну енергію з використанням вуглеводнів, мати необхідні резерви відповідного палива з метою забезпечення безпеки постачання електричної енергії;

пункту 4 розділу V Правил про безпеку постачання електричної енергії, затверджених наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 27.08.2018 № 448, у частині обов'язку учасників ринку

електричної енергії невідкладно повідомляти Міністерство енергетики України, Регулятора та оператора системи передачі про факти або обставини, що можуть спричинити загрозу для безпеки постачання електричної енергії;

підпункт 40 пункту 2.2 Ліцензійних умов з виробництва електричної енергії щодо обов'язку ліцензіатів, які виробляють електричну енергію з використанням вуглеводнів, мати необхідні резерви відповідного палива з метою забезпечення безпеки постачання електричної енергії згідно із правилами безпеки постачання та відповідними рішеннями центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі.

Відповідно до статей 17, 19 та 22 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Відповідно до пунктів 11, 12 частини першої статті 17, статей 19 та 22 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» та статті 77 Закону України «Про ринок електричної енергії» накласти штраф у розмірі 850 000 (вісімсот п'ятдесят тисяч) гривень на ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЦЕНТРЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 22927045) за недотримання вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, та порушення Ліцензійних умов з виробництва електричної енергії, а саме:

частини шостої статті 30 Закону України «Про ринок електричної енергії» щодо обов'язку виробників, які виробляють електричну енергію з використанням вуглеводнів, мати необхідні резерви відповідного палива з метою забезпечення безпеки постачання електричної енергії;

пункту 4 розділу V Правил про безпеку постачання електричної енергії, затверджених наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 27.08.2018 № 448, у частині обов'язку учасників ринку електричної енергії невідкладно повідомляти Міністерство енергетики України, Регулятора та оператора системи передачі про факти або обставини, що можуть спричинити загрозу для безпеки постачання електричної енергії;

підпункту 40 пункту 2.2 Ліцензійних умов з виробництва електричної енергії щодо обов'язку ліцензіатів, які виробляють електричну енергію з використанням вуглеводнів, мати необхідні резерви відповідного палива з метою забезпечення безпеки постачання електричної енергії згідно із правилами безпеки постачання та відповідними рішеннями центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі.

Зазначена сума штрафу має бути сплачена до Державного бюджету України у 30-денний строк з дня одержання копії рішення про накладення штрафу (код бюджетної класифікації 21081100 «Адміністративні штрафи та інші санкції»).

Голова НКРЕКП

В. Тарасюк

МП

Копію постанови про накладення штрафу надіслано (отримав)

(дата надіслання, посада, прізвище, ім'я, по батькові особи, яка отримала копію постанови)

«__» _____ 20__ року
